

Uitgever: Lourens Coster, Maatschappij voor Courant-
Uitgeven en Algem. Drukkerij N.V. Bureau: Groote
Houtstraat 93, bijkantor Soendaplein 37. Postgiro-
diens 38810. Drukkerij: Zolder Buiten Spaarne 12.
Telefoon: Directie 13082, Huidred. 15054, Redactie
10400, Drukkerij 10132, 12713. Administratie 10724,
14873. Soendaplein 12230.

Verschijnt dagelijks, behalve op Zon- en Feestdagen

Directie: P. W. PEERBOOM en ROBERT PEERBOOM

Hoofddirectie: ROBERT PEERBOOM

In zware dagen.

Wij maken thans allen zeer zware dagen door. Voor velen onder ons, wier zonen onder de wapenen zijn en die thans niet weten waar zij zijn en hoe het hun gaat is de beproeving nog zwaarder. In Haarlem en in de omringende omgeving was het vanmorgen, op dezen prachtige Meimorgen, merkwaardig rustig. Anders dan op de drie voorgaande dagen van deze nachtermerrie der werkelijkheid, die ons volk plotseling overvallen heeft. Alleen in de houding van de militairen en van de bevolking was er geen wijziging; die bleef even beheerscht en kalm. Ons allen sterkt dat wederkeerig.

Er kunnen ons nog zeer moeilijke dagen te wachten staan. Het is wel zeker dat die zullen komen. Welnu, wij moeten deze beheersching, deze kalmte weten te behouden en dat zal gelukken omdat het de eerste vier dagen ook gedaan is. Nog steeds betekent een goed begin het halve werk. De taak der ons controlerende militairen en burgers wordt daardoor ten eerste vergemakkelijkt. En ik geloof dat hier wel eens erkenningheid geuit mag worden voor de niet alleen ijverige maar ook prettige wijze waarop zij die taak vervullen.

De wedergeboorte van de Natuur, die in deze schoone Meimaand weer zo prachtig tot uiting komt, is niet alleen een tegenstelling tot de verschrinking van den woedenden oorlog maar ook een troost. En zij houdt een belofte in van betere tijden die komen zullen. Wij weten niet of zij spoedig zal geschieden, maar komen zullen zij. Dat weten wij zeker.

Ik volsta vandaag met deze enkele woorden van bemoediging. Wees rustig, vertrouw op God.

R. P.

„Regering heeft zich naar elders begeven”.

Proclamatie van de Opperbevelhebber.

PROCLAMATIE AAN ALLE NEDERLANDERS.

De Regering heeft zich naar elders begeven om zich onder de tegenwoordige omstandigheden volle vrijheid van handelen te verzekeren. Ik doe in dezen moeilijken tijd een beroep op U allen om de eensgezindheid te bewaren, noodig voor het bevorderen van orde en rust achter het front en van discipline en vastberadenheid in het front.

De generaal, opperbevelhebber van land- en zeemacht, belast met het militair gezag in het in staat van beleg verklaarde gebied,

H. G. WINKELMAN.

De Regeringspersdienst meldt: In het stadium, waarin de zaken zijn getreden, heeft de regering het noodzakelijk geacht in het belang van het land en van zijn overzeesche gebiedsdeelen en ter bewaring onder alle omstandigheden van haar volledige vrijheid van handelen, den zetel van het bewind te verplaatsen. H. M. de Koningin en haar ministers hebben zich daarom naar elders begeven.

De Koningin te Londen.

LONDEN, 13 Mei (Reuter). — Een Britsch hofbericht meldt, dat Koning George zich Maandagavond naar Liverpool Street Station heeft begeven om daar H. M. Koningin Wilhelmina der Nederlanden te begroeten, die vanavond te Londen is aangekomen. Ook Prinses Juliana en Prins Bernhard waren op het station aanwezig toen de Koningin uit den trein stapte. Na de begroeting overleefde de Koningin zich even met het Prinselijk Paar, waarna zij zich tot den Koning wendde en in het Fransch een langdurig gesprek met hem voerde.

H. M. de Koningin arriveerde te Londen met een extra-trein.

De opperbevelhebber heeft de volgende proclamatie aan het Nederlandsche volk gericht:

AAN HET NEDERLANDSCHE VOLK!

De loop van de krijgsvieringen hier te lande heeft H. M. de Koningin en haar ministers doen besluiten den zetel der regering naar elders te verplaatsen.

Dit besluit is genomen na rijpe overweging en op goede gronden.

Het Koninkrijk der Nederlanden bestaat immers niet alleen uit het gebiedsdeelen overzee, waarvan ons kleine land sinds eeuwen zijn belangrijke positie te midden der volkeren voor een zeer groot deel heeft te danken.

De regering heeft den duren plicht, het bestuur over alle gebiedsdeelen van het Koninkrijk te verzekeren.

Zij mag niet het gevaar loopen door een plaatselijk doordringen van den vijand te worden afgedrukt.

Zij kan de belangen van het Moederland ook behartigen, wanneer zij elders in nauw overleg met onze bondgenooten kan handelen en besluiten.

Nederland blijft derhalve onder het bestuur van zijn wettige regering. Als haar hooge vertegenwoordiger hier te lande treed ik op.

Fransch legerbericht van hedenmorgen:

Duitse aanval neemt toe in hevigheid.

PARIS, 14 Mei. (Havas) Het legerbericht van Dinsdagmorgen luidt: „De Duitse aanval ontwikkelde zich met toegenomen hevigheid. Uit Midden-België valt niets bij te melden. De vijand heeft de Maas bereikt van Luik tot Namen en te Sedan. Deze laatste stad werd geëvacueerd en in de onmiddellijke omgeving, alsmede in het gebied ten noorden van Dinant, vonden bijzonder verwoede gevechten plaats. Er wordt strijd geleverd ten zuiden van Longwy tot den Moezel. De vijandelijke aanvallen werden afgeslagen in het gebied van Wissembourg. Onze troepen en de troepen der geallieerden strijden dapper tegen den vijand, die in het bijzonder met zijn gevechtswagens en zijn luchtmacht, een buitengewone krachtsinspanning ontplooft. Aan het einde van den dag van 13 Mei waren 16 vijandelijke vliegtuigen neergeslagen. De vliegtuigen moesten worden toegevoegd aan de getallen, genoemd in het legerbericht op den avond van 13 Mei. Vandaag heeft onze luchtmacht talrijke verkenningsvluchten gemaakt.”

DE ORDE TE HAARLEM

Waarop gelet moet worden

Ons wordt verzocht, in verband met het bevorderen van de orde in de stad, het publiek aan te manen alleen op de trotoirs te loopen. Niemand mag zijn handen in den zak of op den rug houden.

Het verkeer moet uitsluitend rechts van den weg rijden.

Eetsters mogen niet naast elkaar rijden.

Proclamatie van de Koningin

's-GRAVENHAGE, 14 Mei. — H. M. de Koningin heeft hedenochtend een proclamatie uitgevaardigd van den volgende inhoud:

Nadat volstrekt zeker was geworden dat wij en onze ministers in Nederland niet langer vrijelijk konden voortgaan met de uitoefening van het staatsgezag, moest het harde, maar noodzakelijke besluit worden genomen, den zetel der regering te verplaatsen naar het buitenland voor zoo lang als onvermijdelijk, en met de bedoeling ons terontvond te vinden in Nederland te vestigen zodra zulks maar eenzins kan.

De regering bevindt zich thans in Engeland. Zij wenscht een regeeringscapitulatie te voorkomen. Daarbij blijft het Nederlandsche grondgebied, dat in Nederlandsche handen blijft, in Europa zoowel als in Oost- en West-Indië, één soevereine staat, die zijn stem als volwaardig lid der statenvergadering van de gezamenlijke bondgenooten zal blijven laten hooren en tot zijn recht zal weten te brengen.

De militaire overheid, en in hoogste ressort de Opperbevelhebber van Land- en Zeemacht beoordeelt thans welke maatregelen in militair opzicht noodig en verantwoord zijn.

Daar waar de overwegende heerschende moeten de plaatselijke burgerlijke overheden allen blijven doen wat in het belang der bevolking nuttig kan zijn, en in de eerste plaats medewerken, tot het bewaren van orde en rust.

Ons hart gaat uit naar onze landgenooten in het vaderland, die harde tijden zullen doormaken. Maar Nederland zal zijn gehele Europeesche grondgebied éénmaal met Gods hulp herwinnen. Hierinuit rampen uit vroegere eeuwen, waaruit Nederland is heerezen. Zoo zal het ook ditmaal gaan.

Dispersieert niet. Doe allen wat u mogelijk is in 's lands welbegrepen belang. Wij doen het onze. Leve het Vaderland.

(w.g. WILHELMINA)

Geallieerden landen te Bijkvijk.

ERGENS IN NOORWEGEN, 14 Mei. (Reuter). Het gisterenavond uitgegeven Noorsche legerbericht luidt:

Zondagochtend is een gemeenschappelijke actie ontkend om het district rond Bijkvijk in de zone van de vijand te verworpen. De troepen der geallieerden en van Noorwegen zijn van Grangsdalen uit de bergen zuidwaarts opgetrokken, terwijl andere geallieerde troepen onder dekking van oorlogsschepen te Bijkvijk geland zijn. Zij trekken op in noordelijke en oostelijke richting. De gevechten duren voort. Van zuidelijk Haalagaland valt niets te melden.

Het verkeer te Haarlem.

Autobuslijn Groote Markt—Muiderslotweg.

De Brockway die de laatste dagen niet kon rijden, begint heden een klein dienst met 4 autobussen tusschen de Groote Markt en den Muiderslotweg in Haarlem-Noord.

Er wordt 's morgens 6.20 begonnen tot 's avonds 7 uur.

PARKEERVERBOD.

In de hoofdstraten van Haarlem.

In het belang van de veiligheid van het verkeer heeft de Commissaris van Politie te Haarlem voor de volgende straten een parkeerverbod uitgevaardigd: Schoterweg (van de Kleverlaan tot aan de stad), Kruisweg, Kruisstraat, Barteloorstraat, Koningstraat, Gierstraat, Groote Houtstraat, Plein, Janstraat, Jansweg en Smedestraat.

Mislukte Duitse aanvallen op Nederlandse marineschepen.

Vijf Duitse vliegtuigen neergeschoten.

AANVAL OP DEN AFSLUITDIJK AFGESLAGEN. Officieel bericht van het Nederlandsche opperbevel van Dinsdag 14 Mei, no. 1.

In den ochtend van gisteren, 13 Mei, hebben Duitse vliegtuigen een aanval op schepen van de Koninklijke Marine in de Nederlandsche wateren op Noord-Holland gedaan. Deze aanval had geen succes.

Van de vier boven Den Helder verschenen vliegtuigen zijn er drie neergeschoten. Later in den ochtend werden nog twee vijandelijke vliegtuigen neergeschoten.

In den avond van den dertienden hebben de Duitsers, na een inleidende artilleriebeschieting gedurende een uur, een aanval gedaan op den afsluitdijk. Deze aanval is afgeslagen.

De Nederlandsche legerberichten van Zaterdag, Zondag en Maandag luiden:

's-GRAVENHAGE, 11 Mei. — Franche en Engelsche luchtmachten zijn ons te hulp gesnel, en zullen gezamenlijk met de Nederlandsche troepen onze vaderlandschen bodem verdedigen.

Onze grenstroepen volbrachten moedig hun taak. De hun opgedragen vernielingen werden tot stand gebracht. Daarna werden zij grotendeels teruggenomen.

Na verwoede aanvallen van onze troepen, welke vier uur duurden, is Mill dat gisteren aanvalkeid in handen van den vijand was geweest, dienmiddelen door ons heronnen. Daarbij werd de geheele Duitse bezetting van een pantserrein vernietigd. In den trein zijn in het Nederlandsche gebied pamfletten en Nederlandsche uniformen aangetroffen!

Volgens de laatste berichten van het oude fort

Zware Duitse druk op België.

Het Fransche legerbericht van Dinsdagavond luidt:

„De Duitse troepen hebben vandaag hun massa-aanvalen in Nederland als in België voortgezet. In Nederland hebben zij terreinwinst geboekt ten zuiden van den loop van de Maas.

In België hebben Franche tegenaanvalen met tanks in 't gebied van Sint Truiden den vijand zware verliezen toegebracht. Vooral in de Ardennen waren de Duitse aanvallen zeer krachtig. Zij zijn hier opgerukt. Onze afdelingen cavalerie hebben zich op de Maas teruggetrokken, nadat zij hun taak om den opmarsch van den vijand te vertragen hadden vervuld. De vijand heeft voor een deel de loop van de rivier bereikt. Krachtigen druk oefende de vijand uit op Longwy. Zijn aanvallen werden teruggeslagen, evenals de aanvallen ten Oosten van de Moezel en in het Saargebied.

Van den Rijn valt niets te melden. De bombardementsvliegtuigen van de geallieerden en van den vijand hebben hun actie tot steun van de troepen te velde voortgezet en colonnes van den vijand aangevallen. Vijftien vijandelijke toestellen werden neergeschoten. Op de achterwaarts beweging heeft de actie van het vijandelijke luchtmacht uit militair oogpunt slechts schade aan

Pannerden, hield de bezetting, ondanks de vijandelijke actie, hardnekkig stand.

Ten oosten van Arnhem en meer stroomafwaarts is de vijand er in geslaagd de IJssel te overschrijden.

Engelsche luchtmachten hebben Waalhaven, het enige zijk in Duitse handen bevindende vliegveld, hardnekkig gebombardeerd. Duitse troepen zijn van dit vliegveld doorgedrongen tot enkele punten in Rotterdam. Een krachtige zuiveringsactie is thans tegen hen nog gaande.

Te 's-Gravenhage is een poging tot overrompeling van het hoofdkommissariaat van politie volkomen mislukt. Alkmaar is uit enkele huizen, bevoerd door Duitsers, die tot duisende gastvrijheid hebben in ons land, op Nederlandsche militairen en politie geschoten. Hieraan is op doortreffende wijze een eind gemaakt.

Hoeveel op enkele plaatsen wederom parachutisten zijn gedaan, is hun aantal zeer gering. Zij deden het lot van de gisteren gelande parachute-troepen en werden grotendeels vernietigd.

Nederlandsch legerbericht van Zondag 12 Mei.

's-GRAVENHAGE, 13 Mei. — Duitse troepen hebben op verschillende plaatsen de Maas en de IJssel overschreden.

Onze grenstroepen zijn gedeeltelijk volkomen ongeschikt teruggetrokken.

Nederlandsche luchtmachten hebben oprukkende Duitse troepen gebombardeerd. De Franche troepen zijn in het Oostelijk deel van Brabant met den vijand in aanraking gekomen.

In de Noordelijke provincie, waar zich geen verdedigingslinie bevonden, zijn onze grenstroepen teruggetrokken, daarbij 's vijands opmarsch vertragen.

In het binnenland zijn slechts op een enkele plaats parachutisten geland, die zijn echter onoverweldigend gemaakt. De Duitsers hebben de troepen rond; zij worden opgejaagd en vernietigd. Eenigen van hen hadden een paar autobussen bemachtigd geleerd door Nederlandersche burgers mede.

De Duitsers werden door onze pantserwagens buiten gevecht gesteld. Duitse troepen schijnen in Nederland niet zonder dekking van Nederlandsche vliegtuigen of helikopters te kunnen verschijnen.

Het vliegveld Waalhaven is door onze artillerie krachtig onder vuur genomen en heeft zijn betekenis voor den vijand verloren. De zuiveringsactie te Rotterdam is bijna ten einde gebracht.

De Koninklijke Marine heeft in samenwerking met de bondgenooten, ter verdediging van de vitale punten van ons gebied.

In het binnenland is het militair gezag den toestand volkomen meester.

Het Zuidelijke Nederlandsche legerbericht van 13 Mei 1940 no. 1 luidt:

's-GRAVENHAGE, 13 Mei. — De Duitse troepen, die de IJssel hebben overschreden, zijn op enkele punten in aanraking gekomen met onze, door inundaties bevestigde stellingen in het Westelijk deel van Gelderland.

In de Noordelijke provincie hebben de Duitse troepen plaatselijk de kust van het IJfmeer en van de Waddenzee bereikt. Onze grenstroepen in dit deel des lands zijn met geringe verliezen verder teruggetrokken en binnen onze stellingen aangekomen.

De Duitsers hebben met pantserwagens de Langstraat bereikt.

In het Zuidelijke deel van Rotterdam bevinden zich nog zwakke, zwaar bewapende afdelingen, doch zonder artillerie.

Ondanks de groote Duitse overmacht in de lucht hebben onze luchtmachten met zeldzame heldhaftigheid voor den vijand belangrijke objecten gebombardeerd.

De officiële legerbericht van het Nederlandsche opperbevel van Maandag 13 Mei, no. 2, luidt:

's-GRAVENHAGE, 13 Mei:

In een kleinen sector van de Grebbelline heeft de vijand terrein gewonnen, dat door ons gedeeltelijk werd heroverd, doch na hernieuwde Duitse aanvallen niet behouden is.

In de Noordelijke provincie heeft de vijand zich vastgezet.

In het Zuidelijk deel van Rotterdam bieden de vdaar aanwezige Duitse afdelingen hardnekkig weerstand.

De in de Langstraat gemelde Duitse troepen hebben de Moordijkweg weten te bereiken en hebben deze brug overschreden.

De Franche troepen in Brabant nemen in sterkte toe.

Verscheidene eenheden van het leger en van de Koninklijke Marine hebben door hun heldhaftig gedrag de beste tradities van ons volk, die zich mede weerspiegelen in de vastberaden houding van de burgerij, bevestigd.

Volgens de verklaringen van een gevangen genomen Duitschen vlieger-officier hebben de Duitse luchtmachten in Nederland groote verliezen geleden tengevolge van het uitstekende schieten van onze luchtdoelartillerie.

Abonnementen per week f.025, per maand f.110, per 3 maanden f.325, franco per post f.335, losse nummers 6 cent per ex. Advertentie: 1-5 regels f.175, elke regel meer f.035. Reclames f.060 per regel. Regelabonnementstarieven op aanvraag. Vraag en aanbod 1-4 regels f.040, elke regel meer f.015. Groentjes zie rubriek.

„weinig belangrijke doelen aangezicht”.

Het Fransche ministerie van oorlog meldt:

Daladier heeft zich Zondag begeven naar de Noordelijke grenzen en naar België, waar hij een bezoek bracht aan verschillende commando's. De troepen der geallieerden, die tegen de Duitsers in actie zijn getreden op den eersten dag, dat zij België en Nederland hebben overvallen, leggen overal groten druk op den vijand. Hun leiders overzien de gebeurtenissen met een opvallend meesterchap. Evenzover is de grensbevolking bezield met een betoverend vastberadenheid, ondanks de lichte bombardementen, die gericht worden op tal van steden en dorpen, welke geen enkele militaire betekenis hebben. Overal in Frankrijk en België zijn de convooien van onze troepen en oorlogsmateriaal op buitengewoon ordelijke wijze verlopen en werden zij toegevoerd door de bevolking, welke langs den kant van de wegen stond geschaard. Tijdens zijn bezoek aan België heeft de heer Daladier, vergezeld van vooraanstaande militaire chefs van het Fransche- en Britsche commando, Koning Leopold der Belgen begroet.

Havas beschrijft de situatie in België als volgt:

De Duitsers hebben hun druk op beide vleugels vergroot namelijk ten noorden van Luik, waar het Albertkanaal begint in de richting van Hasselt en Tongeren en in de Ardennen. Zij werpen steeds meer eenheden in den strijd. „Het is een groote stormvloed”, zo zegt men in gezaghebbende Franche kringen. Men voegt er aan toe dat het Fransche commando daartegen een muur opvoert. In de richting van Hasselt en Tongeren heeft ende gemorfiche Franche strijdkrachten aan de Duitse gemorfiche eenheden harde slag toegebracht. Tijdens de gevechten, waarin 1500 a 2000 gevechtswagen tegen elkaar optraden in een heftig toernooi, hebben de Franche aanvalswagens hun superioriteit op de Duitse gevechtswagen.

ENGELSCH VLEGTUIGAANVALLEN OP VIJANDELIJKE VERBINDINGEN.

Officieel wordt uit Londen medegedeeld dat Britische vliegtuigen Zondagavond aanvallen hebben ondernomen op de vijandelijke verbindingen in Duitsland tusschen den Rijn en de Nederlandse grens.

Een groot Duitse vliegtuigen heeft ook een zwaar bombardement gericht op de vijandelijke troepen, die door Oost-België oprukten. Al onze vliegtuigen op een na zijn veilig teruggekeerd.

Het Britsche ministerie van luchtvaart zegt in een mededeeling:

Het is bekend dat 45 vijandelijke vliegtuigen in gevechten door de Royal Air Force sedert Zaterdagmorgen zijn neergeschoten en men kan veilig aannemen dat ongeveer 45 andere toestellen vernield of beschadigd zijn. Tot dusverre zijn ongeveer 35 Engelsche vliegtuigen niet teruggekeerd, doch het is bekend dat eenige hunner noodlandingen hebben gemaakt in België en Frankrijk. Uitgebreide verkenningen toonen aan dat de Duitse aanvalswagens vliegvelde, die door den vijand gebruikt worden voor het aanvoeren van tegen Nederland gerichte troepen en het daarvoor noodzakelijk geworden gebruik van Hasseltvliegveld, heeft den vijand zeer zware verliezen aan vliegtuigen doen lijden. Waargenomen werd dat van zestien vijandelijke troepen transportvliegtuigen, die op der landingsterreinen, veertien beschadigd waren.

DRUK TUSSENEN NEDERLAND EN BELGIË

Bevoegde militaire kringen in Londen gaven gisteren als volgt een overzicht van den militair toestand.

Gedurende eenige dagen zal de positie noodzakelijkerwijze duister blijven in de lage landen. In bepaalde omstandigheden zal het noodig kunnen zijn in beperkte mate terug te trekken, maar dit behoeft geen reden tot bezorgdheid te zijn. Het is bekend dat er een zware opstopping bestaat in de achterhoede van het Duitse leger. Deze wordt verhevigd door de lichte bombardementen der geallieerden.

De geallieerden zullen zeer terughoudend blijven ten opzichte van de bewegingen van hun eigen troepen. Er wordt nadruk op gelegd dat, al zijn de geallieerde strijdkrachten in contact met de Duitse voorhoede, het Duitse hoofdkwartier niet noodzakelijk nauwkeurig de sterkte kent van de geallieerde strijdkrachten, waaraan het het hoofd zal moeten bieden.

De voornaamste Duitse aanval is tot ontwikkeling gekomen in de verwachte richting, n.l. tusschen de Belgische en Nederlandsche legers in, in een poging om deze beide te scheiden. De Duitsers druk te Londen is de zwaart in de Maas. Het is belangrijk aanwijzingen — die niet noodzakelijk op militairen aard zijn — dat Duitsland alles op het spel zet met zijn groot offensief in de lage landen.

In de geschiedenis heeft Duitsland altijd zijn volle kracht gegeven in den aanvankelijken slag en het schijnt thans ook de zwaart te handhaven. Het is bekend dat de Duitse strijdkrachten, die in het veld gebracht zijn tegen de lage landen, sterk zijn, maar het is in dit stadium niet mogelijk haar aantal te ramen.

De toestand ten aanzien van het meriel van parachutisten te Rotterdam en Den Haag is duister en de desbetreffende berichten zijn vaak met elkaar in strijd.

Het publiek kan de Duitse parachutisten onderscheiden van geallieerde vliegers, die zich door een noodspang in veiligheid brengen door het feit dat zij allen voortaan van de fondsen gebruik kunnen maken. Het bedrag hiervan is niet nauwkeurig bekend, maar schijnt zeer aanzienlijk te zijn. Wat particulieren personen betreft, hun te goed in Amerika blijft bezwaren, die in bepaalde omstandigheden zullen zij hierover het vrij gebruik kunnen terugkrijgen.

De Nederlandsche en Belgische gelden in Amerika.

WASHINGTON, 14 Mei. (Havas). — Het embargo, dat president Roosevelt gelegd had op de Nederlandsche en Belgische gelden in de Vereenigde Staten, is opgeheven. Althans voor zover het de beide regeringen van Nederland en België betreft. Deze landen zullen voortaan van de fondsen gebruik kunnen maken. Het bedrag hiervan is niet nauwkeurig bekend, maar schijnt zeer aanzienlijk te zijn. Wat particulieren personen betreft, hun te goed in Amerika blijft bezwaren, die in bepaalde omstandigheden zullen zij hierover het vrij gebruik kunnen terugkrijgen.